

5.3. Các tình huống ứng xử khi tham gia giao thông

Xây dựng nếp sống văn hoá giao thông khi tham gia giao thông nhằm tạo nên nếp sống cư xử có văn hoá, đúng luật, an toàn và có ý thức lịch sự, tự giác tuân thủ pháp luật về an toàn giao thông (ATGT) như một chuẩn mực đạo đức truyền thống, khơi dậy nét đẹp thuần phong mỹ tục khi tham gia giao thông, giúp cho chúng ta ý thức và trách nhiệm đúng khi tham gia giao thông, không chỉ vì lợi ích của bản thân mình mà còn phải đảm bảo an toàn cho những người khác.

Xây dựng nếp sống VHGT là nâng cao ý thức và thái độ của mọi người khi tham gia giao thông. Biết từ tốn, bình tĩnh, ưu tiên và nhường nhịn cho người già, trẻ em. Biết xin lỗi, cảm ơn khi có va quệt. VHGT nâng lên, thì những hành vi sai trái, quậy phá, không đội mũ bảo hiểm... sẽ trở thành lỗi bịch, bị cộng đồng lên án, VHGT của cả cộng đồng sẽ được nâng lên, TNGT và ùn tắc giao thông sẽ giảm.

Trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, cuộc sống mới luôn đòi hỏi phải xây dựng nền văn hoá đạo đức mới Việt Nam ngang tầm với yêu cầu của cuộc cách mạng mới và hội nhập quốc tế. Mỗi người chúng ta phải nghiêm túc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào nếp sống VHGT, góp phần đưa đất nước phát triển bền vững.

Để an toàn giao thông là hạnh phúc của mỗi cá nhân, gia đình và xã hội, mỗi người tham gia giao thông cần:

5.3.1. Thực hiện quy tắc chung khi tham gia giao thông đường bộ:

Người tham gia giao thông phải đi bên phải theo chiều đi của mình, đi đúng làn đường, phần đường quy định và phải chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ.

Hình 5-1: dừng xe trước vạch dừng khi có tín hiệu dừng

Hình 5-2: Dừng xe nhường đường cho người đi bộ

5.3.2. Có trách nhiệm cao nhất với bản thân và với cộng đồng

- Đường giao thông không phải đường đua, không phóng nhanh, vượt ẩu. Hãy tôn trọng những người cùng tham gia giao thông.
- Khi trời mưa, cần giảm tốc độ, đi chậm vì tầm quan sát giảm, độ bám giữa bánh xe và mặt đường giảm. Đặc biệt là khi đi qua vũng nước đọng trên mặt đường để tránh hiện tượng bánh xe trượt trên mặt nước gây mất lái và té nước vào những người tham gia giao thông cùng.

Hình 5-3: Xe ô tô té nước lên người tham gia giao thông

- Không tự cô lập mình – hãy báo hiệu trước cho các tài xế khác về ý định của mình như chuẩn bị rẽ, vượt, đỗ...
- Luôn luôn biết mình đang làm gì – đó là nguyên tắc quan trọng nhất. Hãy nhớ rằng lái xe là công việc không dễ dàng và lái xe giỏi phải là lái xe an toàn.

Hình 5-4: Không cố chen vào chỗ trống khi có xe đang rẽ phải

- Tình huống xe ô tô báo rẽ và đang rẽ phải, tuy nhiên xe máy nhìn thấy chỗ trống vẫn cố tình đi vào quỹ đạo chuyển động của ô tô, rất dễ xảy ra tai nạn khi xe máy nằm trong vùng mù của ô tô.

Hình 5-5: Chú ý quan sát khi mở cửa xe

- Mở cửa xe không chú ý quan sát có thể gây tai nạn cho người tham gia giao thông như trên hình vẽ 5-5.

Hình 5-6: Dàn hàng 5 đi trên đường

- Khi tham gia giao thông không được dàn hàng ngang đi như trên hình vẽ 5-6. Gây cản trở và mất an toàn giao thông.

Hình 5-7: Tai nạn do không giữ khoảng cách an toàn khi tham gia giao thông

- Khi tham gia giao thông phải giữ khoảng cách an toàn với xe phía trước, đề phòng trường hợp xe phía trước gặp sự cố bất ngờ thì có đủ khoảng cách để phanh dừng xe an toàn.

- Khi tham gia giao thông phải chở đúng số người, đúng trọng tải cho phép của phương tiện và cầu, đường bộ, đúng kích thước khổ giới hạn quy định trên từng loại xe để đảm bảo an toàn.

Khi chở hàng hóa quá khổ, quá tải: đặc tính kỹ thuật của xe bị thay đổi so với thiết kế ban đầu, dẫn đến hệ số an toàn của phương tiện bị thay đổi có thể gây mất an toàn khi tham gia giao thông.

Hình 5-8: Chở quá số người quy định trên xe

Hình 5-9: Xe chở quá khổ kích thước giới hạn, quá tải

- Không sử dụng rượu, bia trước và trong khi điều khiển phương tiện tham gia giao thông.

Hình 5-10: Không uống rượu, bia khi tham gia giao thông

5.3.3. Lái xe an toàn; luôn bình tĩnh, tôn trọng, nhường nhịn và giúp đỡ người khác khi tham gia giao thông.

Lái xe an toàn, tuân thủ đúng luật giao thông, chủ động phán đoán phòng tránh tai nạn trong mọi tình huống chính là cách để bảo vệ an toàn cho bản thân, cộng đồng và toàn xã hội là nét đẹp cao nhất trong văn hóa giao thông. Cùng với đó luôn có một thái độ bình tĩnh khi ngồi sau vô lăng là một điều vô cùng quan trọng. Thái độ giận dữ và hung hăng có thể bắt nguồn từ hành vi lái xe của người khác, như cắt đường, chuyển làn không an toàn, phóng nhanh, vượt ẩu và không tuân theo các biển chỉ dẫn giao thông; lạng lách, đánh võng, chen lấn gây thêm tình trạng ùn tắc giao thông. Điều xảy ra tiếp theo sẽ là một vụ xả còi, quát tháo hoặc những cử chỉ thô tục. Những hành vi này có thể dẫn tới các vụ ẩu đả trên đường hoặc thậm chí khiến các lái xe sử dụng chính xe mình để tấn công xe khác.

Vào thời điểm này thái độ hung hăng có thể ảnh hưởng tới sự an toàn của người lái xe và của người khác cùng lưu thông trên đường. Sự bình tĩnh, dung hòa nhường nhịn nhau trong lúc này là điều cần thiết.

Hình 5-11: Giao thông hỗn loạn khi không biết nhường nhịn

Đặc biệt khi xảy ra tai nạn giao thông, chúng ta đều biết tai nạn giao thông là sự việc bất ngờ xảy ra ngoài ý muốn chủ quan của người điều khiển phương tiện giao thông khi đang di chuyển trên đường giao thông, do vi phạm các quy tắc an toàn giao thông hay do gặp những tình huống bất ngờ, sự cố đột xuất không kịp phòng tránh, gây nên thiệt hại nhất

định về người và tài sản. Khi không may gặp phải tai nạn giao thông thì người tham gia giao thông cần phải thực sự bình tĩnh để giải quyết mọi việc, trên cơ sở nhìn nhận khách quan và thái độ dung hòa, nhã nhặn. Đôi khi chính cách ứng xử của chúng ta có thể làm mọi chuyện thêm hỗn loạn, căng thẳng nhưng cũng có thể giúp dàn xếp các vụ va chạm một cách hợp lý, hợp tình. Còn rất nhiều các tình huống bất ngờ khác xảy ra khi chúng ta tham gia giao thông trên đường nhưng sự bình tĩnh, biết cách kiềm chế cảm xúc của bản thân, tôn trọng, nhường nhịn nhau trên đường giao thông chính là chìa khóa giải quyết các vấn đề đó chính là nét văn hóa đẹp khi tham gia giao thông.

Hình 5-12: Xô sát sau khi xảy ra va chạm giao thông

5.3.4. Tình người khi tham gia giao thông

Dừng lại giúp người khác mà không bận tâm tới việc được đền ơn là hành động khiến việc tham gia giao thông bớt căng thẳng và đó cũng là một nét đẹp trong văn hóa ứng xử của con người khi tham gia giao thông.

Hình 5-13: Giúp đỡ người già sang đường

Người già yếu bệnh tật, trẻ em, phụ nữ có thai là những người cần nhận được sự giúp đỡ nhiều nhất khi tham gia giao thông trên đường.

5-14: Hình ảnh anh hùng trên mặt trận phòng, chống tai nạn giao thông

Hành động chặn xe khách chở 30 người bị mất phanh khi đang đổ đèo của tài xế Phan Văn Bắc đang được xem là một “hiện tượng” về hình ảnh ngành GTVT Việt Nam, đặc biệt là đội ngũ lái xe.

Tình người khi tham gia giao thông còn thể hiện ở việc tận tâm giúp đỡ người bị nạn, sự nhường nhịn và tôn trọng nhau trên đường giao thông. Một cử chỉ đẹp, một hành động

nhỏ: dắt cụ già hoặc em nhỏ sang đường khi họ đang lúng túng vì có quá đông xe cộ; hay những hành động anh hùng của người tài xế đã không màng đến nguy hiểm của bản thân mình để mang lại an toàn cho những hành khách trên xe và cứu giúp những người lái xe, hành khách trên xe khác khi gặp nạn trên đường, từ những điều nhỏ bé bình dị hay những hành động anh hùng đó đều mang lại một ý nghĩa to lớn làm gắn chặt thêm tình yêu thương con người, yêu thương đồng loại.

Như vậy chúng ta có thể thấy Văn hóa giao thông là một phần quan trọng của sự nghiệp xây dựng một nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và là một trong những thước đo về trình độ văn hóa, văn hiến của dân tộc, là một lĩnh vực thể hiện rõ danh dự của tổ quốc, nhân phẩm của con người Việt Nam